

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 1 (03)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali 1-son 2026 yil*

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

1

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Tursunov A.M. O‘zbekiston elektroenergetikasini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalar va “Yashil” energetikaning o‘rni.....	7
Abdulazizov A.A. Raqamlashtirish sharoitida energetika sanoati korxonalarining barqaror rivojlanish omillari.....	11
Jurayev D.A. Электротехника sanoati korxonalarida ishlab chiqarish jarayoniga taъsir etuvchi omillar.....	15
Suyarov Sh.S. Konchilik sanoati korxonalarida resurs salohiyatidan samarali foydalanish.....	18
Кариева Л.С. Энергетика sanoati korxonalarining ishlab chiqarish samaradorligini oshirish yo‘llari.....	21
Axtamov A.U. Aksionerlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning moliyaviy samaradorlikka ta’siri xususida.....	25
Гафуров А.Б. Значение цифровой трансформации управления образованием в высших учебных заведениях.....	29
Абиткариев А.М. Значение развития человеческого капитала и стимулирования трудовой деятельности.....	33
Abdullayev D.G’. Intellektual kapital: tushunchasi, mazmuni va taraqqiyoti.....	37
Abdullayev M.G’. Xodimlarning professional rivojlanishini baholash usullari.....	42
Isakov A.Y. Tadbirkorlik sub’yektlarida raqobat ustunliklarini shakllantirishning asosiy omillari.....	46
Ashurova G.N. Charm poyabzal sanoatining xom-ashyo ishlab chiqarish va uning zahira resurslari.....	52
Yo‘ldosheva M.F. O‘zbekistonda davlat budjeti daromad va xarajatlarining tarkibi va ularning statistik tahlili.....	56
Қулматов А.А. Кичик бизнес ва хусусий тadbirkorlikni mintaqalarda qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari.....	61
Babayev A.N. Yoshlar bandligini ta’minlashni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari va institutsional mexanizmlari.....	67
Sharipov H.A. Oilaviy tadbirkorlikning iqtisodiy mazmuni va xo‘jalik yuritish shakli sifatidagi o‘ziga xos belgilari.....	71
Турдиева Я. Анализ коррупционных рисков в системе гчп в сфере дошкольного образования.....	75
Vaxidov A.K. Personalni tanlash va ishga yollashning xorijiy tajribalari.....	78
Gaymatova D.G’. Biznes faoliyatini samaradorligini oshirishda iqtisodiy-matematik tahlil.....	83
Pardayev E.E. Xizmat ko‘rsatish jarayonlarini boshqarishda raqamli texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligi.....	87
Ibragimova S.A., Muradov Sh.D. Aksiyadorlik jamiyatlari boshqaruvida innovatsion usullarni joriy etishning zamonaviy tendensiyalari.....	91
Адилов Б.Б. Социальные услуги в Республике Узбекистан: современное состояние, проблемы и перспективы развития.....	96
Yoqubova Z.T. Tarkibiy o‘zgarishlar va iqtisodiy o‘sish o‘rtasidagi mutanosiblikni ta’minlashning konseptual asoslari.....	101
Saidaxmedova N.I., Aripov A.S. Oliy ta’lim tashkilotlari boshqaruv tizimini shakllantirishda iqtisodiy nazariyalarning metodologik ahamiyati.....	106
Abduvovyeva X.Sh. O‘zbekistonda davlat ijtimoiy xarajatlarining aholi farovonligiga ta’sirining korrelyatsion–regression tahlili.....	111
Умаров А.А. Хорижий тажрибаларга асосан янги банк хизматларини жорий этилишини ривожлантириш натижасида тижорат банкларини хизматлар жозибadorligini oshirish...	116
Shoraximova Z.N. «O‘zbekistonda sug‘urta kompaniyalarida qayta sug‘urta orqali risklarni diversifikatsiya qilish samaradorligini baholash».....	120
Умурзакова З.С. Меҳнат омилидан фойдаланишни такомиллаштириш yo‘llari.....	126
Karimov X.O. Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish orqali aholi daromadlarini oshirishning institutsional strategiyalari.....	130

Aхунов М.А. Корхона иқтисодий самарадорлигини таъминлашнинг асосий йўналишлари.	134
Аҳмаджонов С.С. Корхона асосий фондларидан фойдаланишни яхшилашнинг ижтимоий-иқтисодий самараси.....	138
Abdullayeva Sh.А. Veb-texnologiyaga asoslangan bir turdagi tovar zaxiralarini boshqarish va amaliy masalalarni optimallashtirish.....	142
Дусанов С.М. Таълим тизимида рақобат муҳитини ривожлантиришнинг молиявий ресурслардан фойдаланиш аҳамияти.....	146
Мамаражобов А.С. Tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati natijalarini reytinglash va undan foydalanish masalalari.....	151
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Kadrlar qo‘nimsizligining korxonalar samaradorligiga ta’siri.....	157
Ikromjonova M.U. To‘qimachilik korxonalarida mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilishning iqtisodiy mohiyati va tarkibi.....	160
Madaminjonov A.O. To‘qimachilik korxonalarida tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish va sotish hisobini rivojlantirishning iqtisodiy jihatlari.....	164
Jamoliddinova S.S. Ustama xarajatlarning iqtisodiy mohiyati, tarkibi va ishlab chiqarish tannarxini shakllantirishdagi o‘rni.....	168
Akbaraliyev A.E. O‘zbekiston Respublikasida investitsiya siyosati va investitsiya dasturlarining iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni.....	173
Эрматова С.И. Учет обязательств в хозяйствующих субъектах.....	178
Maxsudov Sh.S. To‘qimachilik sanoati korxonalar faoliyati samaradorlikni monitoring qilishning ahamiyati.....	181
Boyev X.I., Adilov B.B. Mahalliy byudjetlar barqarorligi — ijtimoiy himoya tizimini mustahkamlash omili sifatida.....	186
Raxmonova N.A. Biznes ta’limida raqamli transformatsiya va innovatsion o‘qitish strategiyalari.....	190
Якубова Д.М. Применение экономико-математических моделей в промышленном производстве.....	194
Ibrohimov N.B., Jabbarov K.Y. Aylanma iqtisodiyotga o‘tishning fundamental asoslari: chiziqli modelning cheklovlari va barqaror rivojlanish imkoniyatlari.....	198
Matyoqubova D.O. Biznes tuzilmalarining innovatsion rivojlanishini diversifikatsiya qilish.....	202
Rahmatullayeva F. Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligi rivojlanishining tarmoqlararo diversifikatsiyasi va iqtisodiy faollikka ta’siri.....	206
Mamajonov L.A. Mahalliy byudjet daromadlarining barqarorligini ta’minlash yo‘nalishlari.....	209
Давруков Ф.У. Инновационные механизмы демонополизации в условиях цифровой трансформации экономики Республики Узбекистан.....	213
Убайдуллаева Н.Р. Роль перестрахования в управлении катастрофическими рисками и обеспечении финансовой устойчивости страховых компаний.....	222
Abdullayev A.A. Tijorat banklari orqali kichik biznesni moliyalashtirish samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	227
Alimov O.N. O‘zbekiston Respublikasida jamg‘arib boriladigan pensiya ta’minoti tizimining huquqiy asoslari va rivojlanish istiqbollari.....	230
Sultonov B.M. Oilaviy korxonalar faoliyatini boshqarishda va boshqaruv mexanizmi bo‘yicha institutsional asoslari.....	235
Mamajonova N.A. Innovatsion rivojlanish sharoitida iqtisodiy tizimlarni boshqarish nazariyalarining transformatsiyasi hamda uning evolyutsiyasi.....	239
Sanaqulova A. O‘zbekistonda yashil iqtisodiyotga o‘tish: muammolar va imkoniyatlar.....	243
Nazarov N.N. Hududiy barqaror rivojlantirish strategiyasini shakllantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish.....	247
Toshpulatov A.M. Qurilish materiallari sanoati korxonalarida ishlab chiqarish hajminiga oid qarashlar va uning mohiyati.....	251
Sanaqulova A., Ochilova M. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot.....	254
Umarov I.Y. Xalqaro darajada sifat menejmenti va ISO standartlarini rivojlanish tendensiyalari tahlili....	257

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Коломак Е.А. Межрегиональное неравенство в России: экономический и социальный аспекты // *Пространственная экономика*. 2010. № 1. С. 132–150.
2. Николаев Ю. Н. Экономическая оценка условия безубыточной и эффективной деятельности предприятия // *Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса*. 2010. № 1 (11). С. 91—98.
3. Саломова С.С. “Саноат корхоналарини интеллектуал плотформа асосида самарали ривожлантириш (“Охангарон цемент” АЖ мисолида)” и.ф.ф.д., автореф. (PhD) 08.00.03-Саноат иқтисодиёти, -Тошкент. 2021, -24 б.
4. Хан Р.С., Коневец Д.А. Управление эффективностью деятельности строительного предприятия на основе маркетингового подхода. ISSN 2409-7616, ЦИТИСЭ №2 (28) 2021, -462 с.
5. Шамрай Л. В., Горбунова Е. Г. Оценка результативности управленческих решений по критериям экономической эффективности. // *BUSINESS. EDUCATION. LAW. BULLETIN OF VOLGOGRAD BUSINESS INSTITUTE*, 2014, № 2 (27). –С. 181-186. Subscription indices – 38683, P8683.

UDK:338.46

BUGUNGI KUNDA RAQAMLI IQTISODIYOT

ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА СЕГОДНЯ

DIGITAL ECONOMY TODAY

Sanaqulova Aziza O‘zbekiston Milliy universiteti, Iqtisodiyot fakulteti,
Matematika Iqtisodiyot yo‘nalishi, 3-kurs talabasi.

Ochilova Ma’suma O‘zbekiston Milliy universiteti, Iqtisodiyot fakulteti,
Moliya va moliyaviy texnologiyalar yo‘nalishi, 3-kurs talabasi.

Annotatsiya

Maqolada raqamli iqtisodiyotning dunyoda yuzaga kelishi, rivojlangan mamlakatlarda raqamlashtirish tizimining rivojlanishi, raqamli texnologiyalar roli, raqamli platformalarning kundan kunga ko‘payib borishi, raqamli pullarning vaqtimizni tejashi, raqamli iqtisodiyotning yaxshi va yomon tomonlari ko‘rib chiqilgan. O‘zbekiston iqtisodiyotida raqamli iqtisodiyotni yanada rivojlantirish bo‘yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: raqamli iqtisodiyot, platformalar, raqamli texnologiyalar, raqamli pullar, raqamli iqtisodiyot, elektron tijorat, raqamli marketing, raqamli transformatsiya.

В статье рассматривается возникновение цифровой экономики в мире, развитие системы цифровизации в развитых странах, роль цифровых технологий, растущее число цифровых платформ, экономия времени с помощью цифровых денег, положительные и отрицательные стороны цифровой экономики. Разработаны предложения и рекомендации по дальнейшему развитию цифровой экономики в экономике Узбекистана.

Ключевые слова: цифровая экономика, платформы, цифровые технологии, цифровые деньги, электронная коммерция, цифровой маркетинг, цифровая трансформация.

The article examines the emergence of the digital economy in the world, the development of the digitalization system in developed countries, the role of digital technologies, the increasing number of digital platforms, the saving of our time by digital money, the good and bad sides of the

digital economy. Proposals and recommendations for the further development of the digital economy in the economy of Uzbekistan are developed.

Keywords: digital economy, platforms, digital technologies, digital money, digital economy, electronic commerce, digital marketing, digital transformation.

XXI asr — ma’lumot va axborot texnologiyalari asri. Global iqtisodiyot tez raqamlashtirilmogda va bu jarayon har bir davlatning iqtisodiy o’sishi uchun asosiy maqsadga aylanmogda. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot boshqa sohalar bilan bir qatorda davlat boshqaruvi, ta’lim, sog’liqni saqlash, va bank tizimi kabi tizimlarda ham o’z aksini topgan. Mazkur maqolada “raqamli iqtisodiyot” tushunchasi, uning bugungi o’rni, O‘zbekiston Respublikasining raqamli iqtisodiyot bo‘yicha qarorlari va strategiyalari, shuningdek, istiqbolli yo‘nalishlari ilmiy asosda tahlil qilinadi.

Bugungi kunga qadar iqtisodiy fanda tadbirkorlik subyektlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanish amaliyotiga qaratilgan ilmiy-nazariy yondashuvlarni ishlab chiqishda raqamlashtirish jarayonlarining iqtisodiy, texnologik, ijtimoiy va tashkiliy jihatdan tadbirkorlik subyektlarining xo‘jalik faoliyatiga ta’sir doiralari tadqiq etilganligini ko‘rsatdi. O‘tkazilgan tahlillar bugungi kunda jahon amaliyotida tadbirkorlik subyektlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy-nazariy asoslarini texnologik taraqqiyot, iqtisodiy-innovatsion, raqamli transformatsiyalashuv, ijtimoiy-tashkiliy hamda institutsional-huquqiy nazariy yondashuvlar kabi yirik besh guruhga ajratish mumkinligini ko‘rsatdi [1].

O‘zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotning rivojlanishiga oid eng muhim huquqiy hujjat — bu “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasidir. Ushbu strategiya O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2020 yil 5 oktyabrda PF-6079-son Farmon bilan qabul qilingan. Mazkur hujjat raqamli iqtisodiyotning barcha sohalarida jadal rivojlanishini ta’minlash, axborot kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish, elektron hukumatni yaxshilash va raqamli infratuzilmani mustahkamlashni o‘z ichiga oladi.

Xususan, elektron hukumat tizimini takomillashtirish, dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalarining mahalliy bozorini yanada rivojlantirish, respublikaning barcha hududlarida IT-parklarni tashkil etish, shuningdek, sohani malakali kadrlar bilan ta’minlashni ko‘zda tutuvchi 220 dan ortiq ustuvor loyihalar amalga oshirilmogda.

Bundan tashqari, 40 dan ortiq axborot tizimlari bilan integratsiyalashgan geoportalni ishga tushirish, jamoat transporti va kommunal infratuzilmani boshqarishning axborot tizimini yaratish, ijtimoiy sohani raqamlashtirish va keyinchalik ushbu tajribani boshqa hududlarda joriy qilishni nazarda tutuvchi “Raqamli Toshkent” kompleks dasturi amalga oshirilmogda.

Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi tomonidan manfaatdor vazirlik va idoralar, biznes hamjamiyati va ilmiy doiralar vakillari hamda xorijiy ekspertlar ishtirokida “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasi ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Unga quyidagi dusturlar va ayrim ko‘rsatkichlar tasdiqlangan:

- 2020 — 2022-yillarda hududlarni raqamli transformatsiya qilish dasturlari;
- 2020 — 2022-yillarda tarmoqlarni raqamli transformatsiya qilish dasturlari.;

Shuningdek, 2020 — 2022-yillarda hudud va tarmoqlarni raqamli transformatsiya qilish doirasida quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish belgilangan:

A) aholi punktlarini Internet tarmog‘iga ulash darajasi, shu jumladan keng polosali ulanish portlarini 2,5 milliongacha ko‘paytirish, 20 ming kilometr optik-tolali aloqa liniyalarini qurish va mobil aloqa tarmoqlarini rivojlantirish orqali 78 foizdan 95 foizga yetkazish;

B) hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning turli sohalarida 400 dan ortiq axborot tizimlari, elektron xizmatlar va boshqa dasturiy mahsulotlar joriy etish;

C) 587 ming nafar kishini, shu jumladan «Bir million dasturchi» loyihasi doirasida 500 ming nafar yoshlarni qamrab olish orqali kompyuter dasturlash asoslariga o‘qitish tashkillashtirish;

D) iqtisodiyotning real sektori tarmoqlaridagi korxonalarda boshqaruv, ishlab chiqarish va logistika jarayonlarini avtomatlashtirish bo‘yicha 280 dan ortiq axborot tizimlari va dasturiy mahsulotlar joriy etish;

E) hududlarda hokimlar, davlat organlari va tashkilotlar xodimlarining raqamli savodxonligini va malakasini oshirish, ularni axborot texnologiyalari va axborot xavfsizligi bo‘yicha o‘qitish uchun tegishli oliy ta‘lim muassasalari birlashtiriladi hamda ularning 12 ming nafar xodimi axborot texnologiyalari sohasida o‘qitishi belgilangan [2].

1-jadval

Raqamli iqtisodiyot rivojlanish bosqichlari

Bosqich	Davr	Asosiy texnologiya	Iqtisodiy xususiyat
Kompyuterlashtirish	1960-1980	Kompyuterlar	Avtomatlashtirish
Internet iqtisodiyoti	1990-2000	Internet	Globalashuv
Platforma iqtisodiyoti	2000-2010	Raqamli platformalar	Tarmoqli ta‘sir
Intellektual iqtisodiyot	2010-hozir	AI, Big Data	Innovatsion o‘shish

Raqamli iqtisodiyotning shakllanish jarayoni texnologik rivojlanish bosqichlariga mos ravishda evolyutsion xarakterga ega bo‘lib, kompyuterlashtirishdan boshlab sun‘iy intellektga asoslangan iqtisodiy tizimgacha bo‘lgan davrni qamrab oladi.

Raqamli iqtisodiyotning asosiy texnologik drayverlari quyidagilardan iborat:

- Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) raqamli iqtisodiyotning poydevorini tashkil etadi. Internet tarmoqlari, mobil aloqa va bulutli texnologiyalar iqtisodiy subyektlar o‘rtasida tezkor va arzon axborot almashinuvini ta‘minlaydi.

- Sun‘iy intellekt va katta ma‘lumotlar. Sun‘iy intellekt (AI) va Big Data texnologiyalari qaror qabul qilish jarayonlarini avtomatlashtirish va optimallashtirish imkonini bermoqda. McKinsey tadqiqotlariga ko‘ra, AI texnologiyalarining joriy etilishi global YAIMni 2030 yilga borib 13 trillion AQSh dollariga oshirishi mumkin (McKinsey, 2021).

- Blokcheyn texnologiyasi. Blokcheyn texnologiyasi moliyaviy operatsiyalarda shaffoflik va ishonchlilikni oshirishga xizmat qiladi. U bank sohasi, logistika va davlat boshqaruvida keng qo‘llanilmoqda [3]. O‘zbekistonda barcha tizimlar bosqichma-bosqich raqamlashtirilmoqda. Xususan, koronavirus sababli joriy etilgan karantin sharoitida onlayn tovarlar va xizmatlarga bo‘lgan talab yanada oshdi, barcha sohalarda raqamli imkoniyatlar doirasi kengaydi. Bugungi kunda uyda qolgan holda to‘lovlarni amalga oshirish, masofaviy ta‘lim olish, dunyodagi eng yirik kutubxonalardan foydalanish va hatto masofadan turib ishlash imkoniyati mavjud.

Raqamli xizmatlar an‘anaviy xizmat turlariga nisbatan bir qator afzalliklarga ega bo‘lib, ular qog‘ozbozlikning yo‘qligi, rasmiyatchilikning kamayishi va vaqt tejallishini ta‘minlaydi. Masalan, davlat xizmatlarini raqamli shaklda olgan taqdirda, belgilangan to‘lov miqdorining 10 foizi chegirma sifatida taqdim etiladi.

Bularning barchasi mamlakatimizning raqamli iqtisodiyotga faol o‘tayotganidan dalolat beradi. Raqamli iqtisodiyot rivojlanishidagi yana bir muhim omil — kiberxavfsizlikni ta‘minlashdir. Karantin sharoitida “Koronavirusdan himoyalangan bo‘yicha tavsiyalar” nomi ostida global tarmoq orqali tarqatilgan zararli viruslar dasturiy tizimlarni ishdan chiqarish holatlari kuzatildi. Shuningdek, chet eldan dori-darmonlarni sotish va yetkazib berishni va‘da qilib, oldindan pul o‘tkazishni talab qilgan moliyaviy firibgarlar soxta onlayn do‘konlar, veb-saytlar, ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalar va elektron pochta manzillaridan foydalangan. Bu holatlar axborot xavfsizligini ta‘minlash zaruratini yana bir bor tasdiqlaydi [4].

Raqamli iqtisodiyotning global iqtisodiyotga ta‘siri juda kuchli hisoblanadi. Iqtisodiy o‘shish va samaradorlikka ta‘sirini oladigan bo‘lsak, raqamli texnologiyalar mehnat unumdorligini oshirib, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradi. Natijada iqtisodiy o‘shish sur‘atlari tezlashadi. Mehnat bozori va bandlikda esa raqamli iqtisodiyot yangi kasblarni yaratish bilan birga, ayrim an‘anaviy kasblarning yo‘qolishiga olib kelmoqda. Bu esa inson kapitalini qayta tayyorlash zaruratini yuzaga keltiradi. Biznes modellarning transformatsiyasida elektron tijorat, fintech va sharing economy kabi yangi biznes modellari raqamli iqtisodiyot mahsulidir.

Xulosa qilib aytganda, raqamli iqtisodiyot O‘zbekiston iqtisodiyotining uzoq muddatli rivojlanishida muhim strategik omil bo‘lib, uni tizimli va ilmiy asoslangan yondashuv asosida rivojlantirish mamlakatning global iqtisodiy maydondagi raqobatbardoshligini oshirishga xizmat

qiladi. Shu bois, raqamli transformatsiya jarayonlari izchil davom ettirilib, iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida innovatsion yechimlardan keng foydalanish zarur. O‘zbekiston sharoitida raqamli iqtisodiyotning istiqboli, avvalo, innovatsion salohiyatdan samarali foydalanish, milliy IT bozorini kengaytirish va malakali kadrlar tayyorlash darajasi bilan belgilanadi. Raqamli texnologiyalarni joriy etishda hududlar o‘rtasidagi tafovutni kamaytirish, aholining raqamli bilim va ko‘nikmalarini oshirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, yoshlarni raqamli muhitga moslashtirish va ularni zamonaviy kasblarga yo‘naltirish kelajakdagi barqaror rivojlanish uchun mustahkam zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. <https://zenodo.org/records/18547659>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 05.10.2020 yildagi “Raqamli O‘zbekiston-2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari”gi PF-6079-sonli Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>
3. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14741562>
4. <https://scientists.uz/uploads/202301/A-11.pdf>

UDK: 006.032

**XALQARO DARAJADA SIFAT MENEJMENTI VA ISO STANDARTLARINI
RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI**

**АНАЛИЗ ТЕНДЕНЦИЙ РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ И СТАНДАРТОВ
ISO НА МЕЖДУНАРОДНОМ УРОВНЕ**

**ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT TRENDS OF QUALITY MANAGEMENT AND
ISO STANDARDS AT THE INTERNATIONAL LEVEL**

Umarov Ilhomjon Yuldashevich iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Andijon davlat texnika instituti

Annotatsiya

Maqolada xalqaro darajada sifat menejmenti va iso standartlarini rivojlanish tendensiyalari tahlili yoritilgan. Sifat menejmentini korxonalar tomonidan qo‘llanilayotgan tizimlari xalqaro standartlar orqali takomillashtirish aniqlangan.

Kalit so‘zlar: standart, sifat menejmenti, innovatsiya, standart talablar faoliyat.

В статье представлен анализ тенденций развития управления качеством и стандартов ISO на международном уровне. Установлено, что системы управления качеством, используемые предприятиями, должны совершенствоваться посредством международных стандартов.

Ключевые слова: стандарт, управление качеством, инновации, стандарты и региональные требования.

The article covers the analysis of the development trends of quality management and ISO standards at the international level. It is determined that the quality management systems used by enterprises should be improved through international standards.

Keywords: standard, quality management, standards and regional requirements.

Sifat menejmentini milliy korxonalar tomonidan qo‘llanilayotgan bugungi shakli va tizimlari xalqaro maydondagi biznes vakillarining bu sohaga qo‘shgan hissasidan kelib chiqadi. Ya’ni, oxirgi 50 yil ichida bozor iqtisodiyotiga o‘tgan va rivojlanayotgan davlatlar tomonidan qo‘llanilayotgan sifat menejmenti AQSH, G‘arbiy Yevropa va Yaponiya mamlakatlari maktablari tomonidan ishlab